

Doctor in de Media- en Communicatiestudies

Power to the Patient?

Studying the power balance between patient and GP in relation to Web health information.

Edgard Eeckman

Promotor: Prof. Katia Segers, PhD

Samenvatting

Titel in het Nederlands: Power to the patient? De studie van de machtsbalans tussen patiënt en huisarts in relatie tot gezondheidsinformatie via het Web.

Er wordt gesteld dat gezondheidsinformatie via het Web de asymmetrische machtsbalans tussen patiënt en arts sterk verandert. Is dat zo of wordt de invloed van gezondheidsinformatie gezocht op het Web op de machtsbalans overschat? Om de relatie tussen patiënt en huisarts te analyseren, past deze studie de “resource dependency theory” toe (Emerson, 1962), die deel uitmaakt van de “social exchange theories”. Deze theorie definieert sociale macht over actor B door actor A als de afhankelijkheid van actor B van de “resources” van actor A. De afhankelijkheid van een resource wordt op directe wijze beïnvloed door de waarde en beschikbaarheid van de resource voor actor B en door de concepten van gepercipieerd risico, onzekerheid, gepercipieerde ernst en vertrouwen, en op een indirecte manier door het charisma en de legitieme autoriteit van actor A. Een sociale relatie is meestal een kwestie van wederzijdse afhankelijkheid en een kwestie van evenwichtsoefeningen. In een situatie van evenwichtige wederzijdse afhankelijkheid kunnen de intenties van beide actoren worden vervuld. Elke actor heeft manieren om weerstand te bieden aan zijn afhankelijkheid en machtsuitoefening kan ook een kost met zich meebrengen. Afhankelijkheidsbronnen en weerstand op macro-, meso- en microniveau worden beschouwd. Het concept van informatie wordt besproken en het Web als een bron van gezondheidsinformatie en hoe mensen naar gezondheidsinformatie zoeken, worden geanalyseerd. Een gemengde onderzoeksmethode wordt toegepast die bestaat uit een online enquête voor patiënten en niet-patiënten, de analyse van 24 video-opnames van patiënt-huisartsconsultaties, etnografische follow-up-interviews met de patiënten en de huisartsen die deelnamen aan de observaties, drie focusgroepen met patiënten en niet-patiënten en twee discussies met groepen huisartsen. De resultaten tonen aan dat het Web het potentieel heeft om de informatie- en kenniskloof tussen patiënt en huisarts te verkleinen, maar niet te dichten omdat gezondheidsinformatie slechts een van de resources van de huisarts is waarvan een patiënt afhankelijk is. De afhankelijkheid van de patiënt van andere belangrijke resources van de huisarts blijft. Ondanks de gezondheidsinformatie via het Web blijft de machtsbalans tussen patiënt en huisarts dus asymmetrisch. Gezondheidsinformatie via het Web beïnvloedt vooral de communicatie tussen patiënt en huisarts. Wil de patiënt-GP-machtsrelatie in evenwicht zijn, dan moeten alle resources die afhankelijkheid creëren worden

beschouwd, ook die op het meso- en macroniveau. “Patient empowerment” is een waardevol concept, maar gezondheidsinformatie via het Web is geen wondermiddel om dit te bereiken.